

„Soča“ izhaja vsak potek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslancah“ se plačuje za navadno trestopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kromov“ na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Casserma 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opravništvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepromožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravništvu.

Pomoč deželnemu zalogu.

Omenili smo v zadnji številki, da goriško mesto se je vrstilo med naprednja mesta z dolgom, ki znaša nekaj čez pol milijona, goriška dežela pa z manjšim dolgom, ki ne dosega celo 200 tisoč gold. Omenili smo tudi, da tu in tam se prizadevajo modri možje, kako bi dolg poplačali, da bi se naše glavno mesto in dežela izbrisala iz dolžnih knjig. Tako prizadevanje je jako previdno in modro. Dasi namreč sije novošega omika tudi pri nas in dasi marsikomu srce močneje bije, ko sliši, da mestu upajo pol milijona in še več, nahajajo se vendar kot po mestu in po deželi, v katere splošna omika ni še posijala, kjer ljudstvo nima pojma za čast, ki dolžaja mestu ali deželi iz tega, da se imenujeta med dolžniki, ki štejejo pasivne kapitale (da ne rečemo zmirom dolgove) na tisoče in tisoče. To v omenjenem oziru neomikano ljudstvo ima volivno pravico za mestni svet ali za deželni zbor; zato se njegovo mišljenje ne sme prezirati, zato morajo ljudski zastopniki delati v ljudskem duhu. — O tem nikdo ne dvomi, da goriškemu mestu in goriški deželi se morajo dolgovi zmanjšati. Potrebo, da se dolgovi poplačajo, poudarjajo vsi brez izjeme: nekateri iz prepričanja, drugi za to, da se od prepričanih ne ločijo. Prašanje pa je: k a k o se ima to zgoditi?

Pregovor pravi, da otroci in norci resnico govorijo. Če je to res, zasledimo kmalu pravo pot, po kateri nam je hoditi, da se rešimo dolga. Neki norčavi list prinesel je pred nekaterimi tedni sledeči dvogovor: A. svojemu tovarišu: Ali si že videl hudiča? B. Ne. A. Ali ga hočeš viditi? B. Ali ga moreš pokazati? A. Se vé da. B. Torej pokaži mi ga. A. Pogledj v moj žep. B. pogleda v žep. A. Kaj si videl? B. Nič. A. Dobro si videl; vidiš, to je hudič, kadar v žepu ni nič. Če je norčavi list resnico govoril, torej smemo reči, da mestna ali deželna blagajnica ima hudiča, kadar ni nič v nji. Kaj je pa takrat reči, kadar imenovani blagajnici nista le brez cvenka, ampak imati cele kupe dolžnih pisem v svojih predalih? Norčavi list bi najbrže rekel, da blagajnica je takrat obsedena od trume nečistih duhov. Zdi se nam, da tudi deželni poslanci so pri letošnjem zasedanju stvar tako razumevali; drugače: si ne moremo razlagati, zakaj so gledé deželnega zaloga tako postopali, kakor nam pripoveduje poročilo o deželaem zborovanji, in ne drugače. Morebiti, da jim je omenjeni norčavi list prižgal luč.

Ko so slovenski deželni poslanci na podlagi na-

vedenega dvogovora spoznali, da deželni zalog je obseden od trume hudobnih duhov, so se posvetovali, kako bi pregnali hudiča. Spomnili so se, da o času Kristusovem je bilo mnogo obsedenih in da Kristus je obsedene reševal. Radi bi bili zvedeli, kaj je treba storiti, da hudič zbeži, pa si oiso upali prašati Kristusa, ker so vedeli, da so grešniki in da je Kristus apostolom dal oblast čez hude duhove. Tedaj se denjejo za apostole in prosijo, naj oni prašajo učenika, kako se hudoba preganja. Ali komaj so izrekli to prošnjo, se spomnijo, da apostoli so Kristusa o tem že prašali in da jim je odgovoril, da neka vrsta duhov se ne prežene drugače, ko s postom in z molitvijo. Naši poslanci bili so za molitev hitro pripravljani, to je: za prošnjo, da bi nas upniki preveč ne pritiskali, da bi imeli z nami petrpjenje kako leto. Ali kako se začudijo, ko vidijo, da molitev je bila uže prej opravljena, da so bili uže prej pogojeni obroki, po katerih naj bi se dolg plačeval. Pogojeno je bilo tako-le: a.) tržaškemu magistratu za najdenec v 4 letih od 1884 do 1887 26.517 gl. 38 kr. in 4/10 obresti; b.) goriški hramilnici v 5 ali več letih 90.000 gl. in 5/10 obresti; c.) za zemljišče pri Sv. Roku 80.150 gl. in 4/10 obresti; d.) Istriji za gluhonemnico v 5 letih 13.312 gl. 58 kr. in 5/10 obresti; e.) občini Cerovo 10.926 gl. 94 kr.; f.) vkup 160.906 gl. 90 kr. Obresti za našete glavnice v omenjenih letih bi znašale okolo 23.408 gl.; obresti in glavnica vkup 184.314 gl. 90 kr.

Skoro je bilo slovenskim poslancem žal, da niso imeli prilike veliko moliti; toliko vestneji hoteli se biti gledé posta. Nameravali so, da naložijo pri vsakem litru na drobno potočenega vina ali mošta in pri vsakem kilu mesa ne celo pol solda davka, oziroma posta, ter da zvišajo naklado na davek od žganja in piva. To bi bil post za celo deželo, ki ne bi bil pretežek in ki bi bil donašal deželi na leto okolo 32.000 gl. dohodka. V 5 letih bi dal ta post 160.000 gl., s katerimi bi se plačal ves deželni dolg, kajti obresti 23.408 gl. pokrivajo že sedanje navadne naklade. Ako bi se bila imenovana višja naklada obdržala tudi 6. leto, lahko bi bili dali 32.000 gl. podpor za ceste. Te podpore bile bi odškodovale ljudstvo za prejšnje poste; znižale bi namreč voznino od vina in telet, ki se po lepi, kratki cesti bolj kup peljejo, ko po grdi in dolgi. Z molitvijo in postom bilo bi torej vsem pomagano in po 6 letih bi Goričani lahko zaukali, da njih deželni zalog je brez dolga, da nečisti duhovi so ga zapustili.

Obžalovati moramo, da italijanski poslanci niso

se držali lepih načel, katere občudujemo na slovenskih možeh. Držali so se preveč one vere, ki dopušča le pristljeni post, prostovoljnega pa ne mara, in modrosti nekdanjih judov, ki so trdili, da se hudič z Belcebubom izgaja. — Neprijeten je post, to je res, ali potreben je, ako hočemo iz blagajnic hudiča izgnati. Ne pomagaj nič, da ti poslanci ljudstvo ljubkujejo in da mu pravijo, da ne more prenašati težjih butar. S tem, da mu post zabranjujejo, na butare ne lajšajo, ampak mu jo težijo; posta mu ne odvzamejo, ampak mu ga le zavlečejo; zdaj bi se dolo pomagati s kratkim postom, pozneje bo potreben dolg post, ker dolg raste sam od sebe in je vedno tož plačati ga.

Ne moremo prečuditi se onim možem, ki v izganjanju hudiča nočejo verovati Kristusovim besedam, ampak hočejo ravnati se po besedah njegovih sovražnikov, ki so mu očitali, da z Belcebubom hudiče izganja. Ne govorimo v šali, ampak popolnoma resno. Komu hočemo drugače primeriti one poslance, ki so nameravali, naj se pomaga deželnemu zalogu s tem, da se vzame 200.000 gl. na posodo? Dolg bi torej z novim dolgom plačevali, klin s klinom izbijali? kaj bi nam to pomagalo? Nameravano je bilo, da dolžno pismo naj bi se glasilo na 200.000 gl., ali dežela naj bi dobila le 180.000 gl., 20.000 gl. naj bi imel tisti za pohvalo, ki bi denar posodil. Usojena vsota naj bi se vrnila v 33 letih: v tem času naj bi se plačalo glavnice 200.000 gl. in obrestij 220.350 gl., vkup 420.350 gl. — Namesto da bi zdaj plačali v 5 letih 160.000 gl., menili so nekateri gospodje, da bi bilo bolje, ako plačamo v 33 letih 420.350 gl. Tu se pravi hudiča z Belcebubom izgajati. Pri taki špekulaciji dobil bi, kdor bi denar posodil; dežela bi pa zgnbila. Post bi se le na videz zbrauil, ali v resnici bi ostal; glavnica in obresti bi se morale plačevati z novimi nakladami, ker doseданje bi ne zadostovale. Res je, da vsakoletni post bil bi nekoliko manjši od onega, ki so ga priporočali slovenski poslanci, vendar post bi bil in zaradi svoje dolgosti hušji od slednjega. Take špekulacije naj se delajo, kadar je kaka dežela uže na zadnjem konci, ali kadar potrebuje kdo priliko, da bi svoj denar stalno, varno in dobro posodil, drugače je bolje, da se držimo navadnega posta; naša dežela je že še toliko močna, da plača od litra vina ali od kila mesa 1/4 kr., in če je treba celo 1/2 kr. davka za deželni zalog. Po našem mnenju ni treba, da dežela upnike redi in bogatine podpira; otrese naj se z malim postom dolga brez Belcebuba, pa naj se krepko in čvrsto razvija!

LISTEK.

MOJ SPREHOD.

S Plešivca nad Trento, dné 6. oktobra.

Spectabilis je pisal izza peči; Kretanov izza poetove „rojstne mize“, Miroslav celó iz Olimpa: kaj bi jaz ne pisal s Plešivca! Tedaj tu na Plešivci stojim menda 2006 metrov visoko nad morjem, tu v snegu tičim, ki je padel precej visoko. Kako sem prišel semkaj?

Videl sem včasih botra Špika, kako je napravil pot kozam skozi Verebico; mikalo me je torej poskusiti, ali je res tako hudo skozi njo ali po njej. Pa zakaj tako pozno? Turisti ali hribolazci, dijaki in njihovi predniki so uže odšli v nizave, za nas pa je še čas, laziti po hribih. Sicer pa: Kedor pozno prihodi, sam sebe škodi! pravi poljski pregovor. To sem tudi jaz danes poskusil. Od Trentarske cerkve do semkaj — po obrezi t. j. po vrhah — je čez 3 ure hoda. Napotim se nad „Paverjem“ naravnost navzgor — sam, tako sam! Spočetka grem po stezi, a pozneje me to ni več mikalo: rajši hodim „po dolgič in počrez“, kakor pride. Tu še ni posebne višave; Trentarji imajo tu svoje kope, t. j. seno, ki so ga

naželi po teh strmih. (Brez derez ali krampežov tu po nikodi ni prav varno.) Grem dalje. Kaj pa to? vže sneg je pobelil tudi tu; a ne posebno na debel. Izpod njega ti kuka tu modri svedrec, tam divja vrtnica, onde kolesnik, pa zopet črnivje, pa belo sičje. Uže hodim dobro uro.

Zdaj sem „na olšji“ (jelšje), „nad starim la-zom“ ali „na konci“; a za me, ki sem od dolenje strani začel na vrh lezti, je to še le začetek! Odtod dalje se hrib vedno bolj vzdiguje, na mesto gozda stopi pritlikavo vrbičje in gaberjevje; posebno pa se oblastno šopiri rušje. Začenjajo se jarki in doli, jeden tak kakor drugi; v te je uže nanoslo precej snega, in skozi to rušje in po teh jamah pot ni prav lahka, a zato tembolj zanimljiva. Kaj pa ta stožec ta gori? Tjagori moram. Veter zaživža — adijo klobuk! Le pojdi, te uže dobim, a potem pa trebe ga privezati; saj še Ipavci — ali po novem Lipavci — znajo tako. Pridem na vrh. To je „Mala tičarica“. Veter pa ne dovoli obstanka — poredni ali neporedni veter — tudi prav, hajdi naprej!

Trebe doli pa spet gori; zopet isti prizori — jarki in zameti in to vedno in vedno rušje. Tu in tam v zatišji pod kako skalo žedi še kak grintovec ali zvezdoglavka, Scabiosa, (pa ne Scab. Trenta); še Dr. Kugy je ni mogel zaslediti v 8mih letih svojega tukajšnjega plazeuja in lazenja, kamo li jaz, ki nisem dr.) tam se borno drži — „golobja pšenica“, pa kak-

šen „vazdaživ“, ki pa je zdaj precej mrtev, — kame-nika ali kamnokreč: a vse to le redkoke. Pridem na drugi vrh; to je Velika tičarica, imenitna tudi zato, ker služi Trentarjem na gorejni strani tudi za uro: kadar ta vrh solnce obsije, trebe se odpraviti doli za Sočo „k maši.“ Omeniti še moram, da trebe ločiti ti dve tičarici od dveh takih na spodnji strani proti Soškemu kraju. — Pa doli pa spet gori: isto delo! To lazenje ob takim času ni prav brez vse nevarnosti; sneg je odtod dalje uže trd, da stopinjo diži; trebe je pa, da stopinje vanj zasekuješ. Za take poti trebe nesti saboj vse potrebno posebno pa vedro glavo, drugače je morda ne prinesoš nazaj. Trebe, da ležeš in se plaziš v pravem pomenu besede. Zgodi se včasih tudi, da ti je plazenje po jedni strani brezuspešno; trebe se vrniti ter poskušati sračo drugod. Kugyjev „Prader Pickel“ tu izvrstno služi; še bolje pa roke in noge. Kaj dobro ustreza tudi posamezno rušje, ki se tu ovija okoli skalovja. Hvala Bogu istinomu ipak sem prilezel do 4ega vrha, do mojega ali bolje: našega plešastega Plešivca. Star mora uže biti, da so ga tako krstili; sedaj mu je pa še sneg pobelil glavo.

In sedaj stojim tu: kak lep razgled po teh so-sedih velikanih! „Triglay kipeč“ je uprav pred me-noj, veličastno ponosno dviga svoje vrbe v višavo. To je res lepo, strašno lepo! In njegov bližnji sesed — Vrač Vodnikov; tu gori je menda naš starosta za-

Narodno politično stanje v Istri.

Iz Istre, 20. oktobra 1883.

Ni je dežele v obširnem našem cesarstvu, ni je, mislim, v celem Evropi, — izvzemši gnilo Turčijo, — ki bi bila tako vsestransko zanemarjena, kakor je Istra, — po vsej pravici z naslovom „tužna“. Uže vse južnoslovanske dežele naše države imenovali so prejšnji in tudi še sedanjí voditelji naše politike pasivne dežele, t. j. take, katere državi mnogo ne koristijo. A gospoda z naočniki na visokih stolih videla je pogosto vse povečšano in v takih barvah, kakoršnih so bili njih naočniki! Dunajski ustavoverni listi, zagrizeni nasprotniki slovenskega probujajočega se naroda, smatrali so južne Slované in njih dežele za molzno kravo, katera pa ni mogla dajati dovolj mere mleka, ker tudi gledé nje velja izrek „krava pri gobci molze“. Pričakovali so protinaravno prikazen, da bi „južnoslovanska krava“ brez zadostne krme polnila državno blagajnico. Ker to ni šlo, zato so razupili naše dežele kot pasivne, trpne, nedelujoče! Med temi je seveda v prvi vrsti Istra.

V Istri je, če tudi jo Lahi prvo in najbolj trdno med neodrešenimi deželami štejejo, $\frac{3}{4}$ Slovanov. Napáčno piše večina naših časopisov, da je v Istri le $\frac{2}{3}$ Slovanov; toliko so nas menda našli nam neprijazni popisovalci. Kako se je tukaj sililo, da naj se vsakdo vpiše z laškim občevalnim jezikom, je malokomu znano. Kedor ni tega videl ali skusil, težko verjame. Zato pa ne smemo vzeti onega poročila kot nezmojljivo, ampak resnično je, da nas je še $\frac{3}{4}$ in nas tudi ostane, ako bi nas ne stikali dan za dnevom v laški, neodrešeni „čevlji“.

Tega pa se ravno bojimo, kajti tu imajo Lahi prosto roko. Deželno gospodarstvo je vse v njih rokah; občine so tako urejene, da so večinom pod njih komando. Šolstvo po polzevo napreduje in še to v našo narodno škodo, kajti šole brez laškega jezika so pri nas skoro bele vrane — izvzemši nekaj koprškega in volovskega okraja — gorenjo Istro, tostran Učke, kateri okraj Lahi ne prištevajo več „čevlju“. Ta del varuje namreč „Kras, burja in Čič“ — posebno zadnji. (Ne mislite, da menim goriške „čiče“!) — Tako se nam godi od deželnih gospodarjev, katerim je največ in skoro le jedino na tem ležeče, da si napolnijo žepa ter da širijo laški, nam in državi škodljivi živelj.

Kaj pa storimo sami, da obvarujemo svojo narodnost in da si pomoremo do boljšega narodnega stanja? — Malo, jako malo se je storilo; v omenjenih okrajih se je uže nekaj zavarovala naša narodnost s tem, da je bilo nekaj taborov ter da se je ustanovilo nekaj čitalnic; v ostalej Istri, kjer je nevarnost največja, še vse spi in laškom je potje odprto, da nemočni izvršujejo svoje namene. Govorilo se je letošnje poletje, da namerava društvo „Edinost“ v Trstu napraviti velik tabor v sredi Istre — a vse je splavalo po vodi, če tudi smo imeli veliko sušo! Ako Bog da, se bode mogoče posrečilo drugo leto, kar se ni letos!

Čaka pa nas zopet hud boj. Volitev treh naših slovanskih poslancev v deželni zbor je laška večina brez pravnega uzroka zavrgla in nove volitve bodo v kratkem razpisane. Dan na dan je mogoče in varovati se moramo, da nas sovražna zvijača ne preliti. Ako le jedno mesto zgubimo, smo zopet tam, kjer smo bili prej, namreč da naši poslanci še predlogov v deželnem zboru ne bodo smeli staviti. Čvetorica nima te pravice. Da propademo, je lahko mogoče, ker Lahi vse žile napenjajo, posebno v koprškem okraju, kjer se ima ponoviti volitev obeh poslancev kmečkih občin in ker se od naše strani premalo stori. Tedaj pozori! Toliko za danes o našem národno-političnem stanju.

hajal z bohinske strani, odhod se oziral po vrhah okolo, pa doli v nižave. Komu bi ne prišle tu na misel njegove besede, ki se nekako tako glasé:

Sklad na skladu se vzdiguje
Tu skalovja močni zid,
Večni mojster ukazuje
Prid zidar se les učit!

Tu pogled na stolpnati Prisenek, šilasti Razor, Pihavčev rog, mogočni Triglav, kopato trdnjavo Ozebnik: to učí res človeka misliti. Pač prav je govoril isti pesnik:

Pod velikim tukaj Bogom
Breztelesen bit želim,
Čiste sape sred mej krogom
Menim, da na neb živim!

In ves ta venec gorskih velikánov, ki te tu obdaja, kako... Pa okorno mi je pero — olovka sem hotel reči, peresa tukaj nemam zato pa... Tu mi uide oko doli v dolino, kjer se vije kakor srebren pas „jezna“, deroča, deviška Soča, reka slovenska.

Pred zabo zrem še dva vrha v ravnej črti: Pelec (Verebiški) pa Srebrnjak: kako rad bi stopil danes še tema na glavo. Pa glej! uže solnce jemlje slovo, prepozno sem danes ustal; kako prečudno lepa razsvet-

Dopisi.

V Gorici, 24. oktobra. — Letošnjo zimo govorilo se je mnogo o slovenskih otroških vrtih, katere naj bi ustanovili v Gorici, da bi podajali slovenskim otrokom ono odgojo, katero pri roditeljih pogosto pogrešajo. Pozneje je stvar potihnila in zdelo se je, da iz one moke ne bo nič kruha. Temu pa ni tako. Dotični odbor imel je to zadevo vedno pred očmi, ali težave bile so mnoge in različne, ki niso pustile, da bi se bila namera koj izpeljala. Na vsem Slovenskem nimamo ni slovenskega otroškega vrta, ni slovenske vrtarice, ni učnega tečaja za vrtarice. Odbor moral je torej najprej skrbeti, da si je vrtarico odgojil, ki bo sposobna, da bo tudi druge podučevala v svoji stroki, da se tudi med Slovenci po mestih in večjih krajih ustanove ti koristni zavodi. Prepričani smo, da prva slovenska vrtarica bo svoj posel dobro opravljala, kakor se je do zdaj v svojem šolanju vedno odlikovala.

Jako težavno bilo je dobiti primeren prostor za otroški vrt, kajti postava zahteva, naj bodo prostori, ako je mogoče, pri tleh in naj bo zraven hiše tudi vrt ali prostorno dvorišče. Take prostore je težko dobiti v najem. Odboru se je posrečilo, da je dobil prostore za vrt in za učiteljico v prvem nadstropju in deloma pri tleh. Bivši gimnazijski vodja g. Fr. Schaffenhauer s svojima svakinjama bil je tako dober, da je z ozirom na občo korist otroškega vrta prepustil potrebne prostore. Hvala jim! Priprave delajo se zdaj nemudoma, da bi se vrt kmalu odprl. Roditelji, ki imajo otroke od 3 do 6 let, naj se oglašajo, da se sprejmejo otroci v zavod. Revnejši ne bodo nič plačevali, premožni dajo vsak mesec nekaj oškodnine. Zavod bo tako uravnan, da nekateri otroci ostanejo tudi čez poldan v njem, ako roditelji ne utegnejo priti po nje.

S Cerkljanskega, dne 17. oktobra 1883. (Napredek v naših gorah.) Pisalo se je že marsikaj v tvojih predah, draga „Soča“, o razmerah tukajšnjega okraja, a o glavni reči, o narodnem napredku, pisal ni še nihče. Kakor se je mnogo pisalo o napravi ceste z Želina v Idrijo in o zidanju šolskih poslopij, tako treba je tudi gledé narodnega napredka govoriti. Bili so časi, ko so nas prištevili neomikancem, ko se omikancem svetu skoro nismo smeli pokazati. Pa sedaj! Ne bodem preveč hvalil, a v vsakej hiši že zna cela družina brati in pisati, skoro v vsakej hiši razpoloženi so po mizi časopisi, ktere gospodar vsak večer marljivo bere svoji družini. To ni še vse. V našem okraju imamo celo dve čitalnici in sicer: v Cerknem in v Šebreljah. Cerkljanska čitalnica deluje že mnogo let; ko so po nekaterih krajih to krasno ime komaj slišali, imeli so Cerkljani že svoje duševno ognjišče, kteremu so bili in so s srečo udani. V njenih prostorih razveseljevala je umetna godba že marsikterega gospoda in gospo; vršile so se z njenim sodelovanjem različne veselice in zabave.

Druga čitalnica osnovala se je še le letos in njeni udje pokazali so 9. septembra dovolj, kaj morejo storiti. Častno ime so si pridobili — zasramovani od svojih bratov — Šebreljci. Prva čitalnica ponaša se s krasno godbo, druga pa z lepim petjem, kakoršno se malokje dobi. A tudi po drugih občinah ne spijo možje, tudi drugod so zvesti sinovi majke Slave; posebno morajo se omeniti Jagersčanje in pa Ravnanje, ki radi časopise prebirajo. Danes nočem dalje govoriti, a imel sem željo dokazati, da kakor se hvalijo možje drugih vasij, tako sme se tudi naš okraj ponašati, akoravno nekoliko od drugih odstranjen. Kakor smo bili do sedaj vneti, bomo, upam, tudi v prihodnje, ker to spoznavamo kot našo sveto dolžnost.

Mirko.

ljuje, poljublja te snežene višave, lepe Lope in sosede in Triglav, — ki je skoro s tretjim delom v snegu, — in tam daleč za Vršičem nebotične visočine — Karavanke. Ura kaže 5 in nekaj čez, pozno bo; trebé se ločiti od teh ljubih prijateljev gorskih: še čaka me precejšnja pot. Nu, doli pojde mari hitreje; poskusim, pogledam, povem.

Sploh je to res; a ipak trebé včasih plezati se po skalovji, prijemati se doli po čuklah. S početka bi mislil, to kar preskočiš; pogledaš pa bolje, prideš do srede: tu trebé se vrniti, a drugega prehoda iskati. Nu v dobri pol uri sem pa doli pri hramih za Verebico. Da bi kaj založil, se odpočil — na vrhu ni bilo za to pravega prostora? Mudi se. A res, tu nekje „cvete šac“, bi-li počakal, bi-li pogledal? Tu blizu mora biti za „tretjim štorom od starega utra.“ — Ne budali! saj zdaj se mu ne vidi cvesti; in pa v takem času, ko uže sneg sili v doline. Pridem pa rajši v drugo, na kresni večer; oude čemo vidit bit čeli štogod. Luna uže kaže svoje rožice, ter gleda nekako nagajivo — ta porednica — doli na samotnega hribova.

Le dol, le dol — v mirni dol: Tam hiša mala — bode mi pokoja dala!

Iz Plač, 7. oktobra. — Kaj da utegnejo biti Plače, uže njih ime nekoliko označi? Kje pa da so, ne vé kateri si bodi, ker so preneznatne. Plače so pripravljene ali bolje selo v okrožji mesta sv. Križa. Vaščani so deloma poljedelci, deloma pa tovarniški delavci po ajdovskih tovarnah. Kot take jih svet le malo pozna. Človeku je pa prirojen neki ponos, kateri ga naganja, da za drugimi ne samo ne zaostaje, marveč da se od bližnjega na eden ali drugi način odlikuje. Take narave se tudi naši Plaščani. Pozabljenim biti od sveta jim je težko. — Da bi se svet z njimi seznanil, priredili bi radi kako javno veselico, najraje sevêda-ples. Ali kako? Veseličarji — plesalci kakor gledalci — potrebujejo pijače, hrane in k temu treba še primernega kraja. Vse to se pri njih tako lahko ne najde. In kje je dovoljenje za ples, ker županstvo se protivi? — No! Za denar se vse dobi! Veselici primeren kraj dobili so si, kakor govore, za 14 for. v prostorih viteza plem. L., e. k. poštnega nadsvetovalca v pokoji; krčmarja so staknili v Ajdovščini in župan dal se je omečiti, dasi je bila roženkranska nedelja. Tako so se skromne želje Plačanom izpolnile in tako bodo odslej nekoliko bolj poznani. K čemu to objavljam? In Ti, draga mi „Soča“ k čemu take dopise sprejemaš? Saj se nam vže studijo vedne pritožbe o javnih plesih, o denarni in moralni propasti naroda, kateri se ne more priti v okoli! Objavljam ta dogodjaj, ne da bi slavnemu občinstvu živce dražil, temveč radi tega, ker navedeni dogodjaj je nov neovrgljiv dokaz, da vsi razglasi e. k. glavarstva, ki priporočajo županstvom, naj ne dovoljujejo pogostih javnih plesov, bodo dotlej le glas upijočega v puščavi, dokler si slava glavarstva sama ne pridržijo oblasti za dovoljenje javnih plesov, ker na deželi so le redki župani, kateri bi se ne uklanjali surovinskij maščevalnosti ljudstva in mogočnosti kmečkih velikašev.

Poslušatelj javnih plesov na deželi.

Iz Bolca, 20. oktob. 1883. — V „Triester Tagblatt-u“ od 7. okt. t. l. št. 967 je brati neki odgovor gosp. Rosman-a na depis z Bolškega v števil. 37. „Soča“, ki je omenjal bolški „Schützenbund.“ — G. Rosman pravi, da namen „Schützenbundu“ je, vaditi se v pravilnem streljanju, povišati brambeno moč Bolčanov in pospeševati avstrijski patriotizem, o čemer ima že mnogo uspehov navesti. O lepe besede! Da bi se s tem dejalom le nekoliko ujem do delovanje; — ali glavnih faktorjev v dosogo tega dejala popolnoma manjka v Bolci.

Bolčan je poljedelec ali kupec. Zarad brambe zoper divjačino se Bolčanom s strelstvom ni treba pečati, ker divjačine je toliko, da kak pohajkovelec svoj čas zavoljo nje zapravija. To lahko pripozna vsak ptujec, ki pride kedaj med bolške hribe. Mimo tega imajo nekateri gospodi „Schützi“ stare zarjavele puške srednjega veka, s katerimi se kaj lahko kaka nesreča pripeti.

Kako more tako orožje povišati brambeno moč, ne razumem. Da se pri kaki slavnosti „aufmarsira“; „kaptakt, reksam, kolt“ in slednjé kak „koh komandira“, s tem se gotovo ne more brambena moč pospešiti. Zadostuje omeniti, da gospod Rosman niti ni bil vojak niti se ne vé, da bi se bil privatno vojaštva učil.

Najbolj smešna pa se mi zdi zadnja, z a B o l c a u e t u d i r a z z a l j i v a t o č k a o d g o v o r a: probuditi avstrijski patriotizem. Mar niso bili Bolčani od nekaj vneti avstrijci, da jim je treba še s takimi potratijem, neizdatnim sredstvi avstrijski patriotizem vbijati? Pri tacih avstrijcah avstrijski duh vzbujati, to je še „höherer Peter“, ko iz morja vodo napravljati.

G. Rosmanov nimbus začel je že zdavna otemnevati. Ker je gospod stopil v pokoj, želeli bi mu, da bi pokoj tudi užival, dajbi se uže brigal za bolške prepire. Bolčani so sami dovolj razumni in ne potrebujejo, da bi jih kdo imel na spagi. Bolčani, bodite samostalni, narodni možje!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerske delegacije sešle so se v torek 23. t. m. na Dunaji. Predsednik avstrijskim delegacijam je knez Czartoryski, podpredsednik grof Hohenwart, kateri je dobil pri volitvi 28 glasov, dočim je prišlo na grofa Coronini-ja 24 glasov. Za predsednika ogerski delegaciji zbran je kardinal nadškof Haynald, podpredsednik L. Tisza. Predložil se je delegacijam že račun skupnih stroškov in dohodkov, s katerim se bodo delegacije pečale. V četrtek 25. t. m. je bil običajni sprejem pri cesarju.

Doba deželnozborskega poslovanja je končana. Vsi še zborujoči zbori zaključeni so bili v soboto 20. t. m. Gališki bo nadaljeval svoje zborovanje prve mesece prihodnjega leta; tržaški, kateri je imel le štiri seje, je nekoliko po-

ropotal zoper odstranjenje proste luke v Trstu in poudarjal zopet zgodovinsko pravo tržaškega mesta, zahteval za Italijane na državne stroške celo vseučilišče, dočim ne privoščiti slovenskim meščanom niti ljudske šole, naglašal je, da se mesto boji nazadnjaštva, ki mu preti po v državnem zboru sprejetem načrtu šolske postave in obrtniške novele, ter je nazadnje priporočal vladi zidanje železnice iz srednje Istre do Reke. V moravskem zboru je sicer ustavoverska stranka, ki ima večino, vse žile napela, da bi razpor med obema narodoma netila; vendar si je nadejati, da oni stranki kmalu za vedno odklenka.

V kranjskem deželnem zboru sti se stranki tudi deloma približali; glasovanje za potrjenje volitve v veleposestvu pouzročilo je pri nemški stranki, da se ni odstranila iz dvorane pri pretresovanji volilne premembe za Kranjsko, in le tako je bilo mogoče, da se je volilni red za Kranjsko preuredil. Ljubljansko mesto je nameravalo predruščiti volilni statut za mesto, toda začetkom leta 1870. pod ranjkim dr. Costo je bil tak preurejeni statut v mestnem zboru sprejet, a tedanja vlada ga ni niti predložila cesarju v potrjenje. Vsled tega ne more mesto do drugega volilnega reda priti, dokler se prejšnji cesarju ne predloži. Večina deželnega zbora je tedaj sklenila, da se zadnje zgodi. Principijelne važnosti bilo je v tem deželnem zboru glasovanje o podpori 600 gl. za pouk v nemškem jeziku v ljudski šoli. Večina je teh 600 gl. privolila, protivil se je temu jedini dr. Zarnik. Iz zbornice odšli so pred glasovanjem o tej svoti dr. Dolence, Rudež, Svetec in dr. Vošnjak. Dr. Zarnik je svoj mandat vsled tega odložil. Ne vemo, kaj se godi v Ljubljani za kulisami, a javno priznavamo, da nas je to zelo osupnilo. Da ni hotel dr. Vošnjak ali Svetec v javnej seji protiviti se temu predlogu, nam ni razumljivo, naj preišljujemo stvar na vse strani, kolikor hočemo. Za Boga, pedagogično načelo, sveto vsem narodom v vseh časih, da v ljudski šoli ni mesta za drugo nego za pouk mladine v različnih predmetih v materinem jeziku, to načelo bi se ne smelo prebiti za nobeno ceno.

Hrvaško-ogersko vprašanje miruje sedaj. Baron Ramberg mudil se je par dni v Budapešti, kjer je mnogo občeval z ministrom Tiszom. Krestić in Miskatović odpeljala sta se na Dunaj, kjer je sedaj tudi minister Tisza, najhitreje na poziv zadnjega. Čuden utis nareja nova izjava bivšega bana Pejačevića zoper ogerskega finančnega ministra Szapary-a v zadevi dvojezičnih grbov, iz katere se razvidi, da ni minister resnice govoril.

Turški mušir in iz zadnje vojske zuani general Muktar paša bival je dolgo časa v Berlinu in na Dunaji. 21. t. m. se le je odpotoval v Carigrad. O njegovem pohodu se je veliko pisalo in ugibalo. Vsa poročila pa soglasijo v tem, da je imel priobčiti zaupanje sultanovo v mirovno zvezo srednje-evropskih držav, ne da bi se sam v njo usiljeval.

22. t. m. odprl se je zopet francoski parlament, stališče sedanjega kabineta je zopet utrjeno.

Na Portugalskem imajo ministersko krizo. Uzroki so ji deloma občna nezadovoljnost vsled vednih kmečkih uporov, deloma nesporazumljenje med ministri samimi o reviziji portugalske ustave iz l. 1826, ki je bila prvič predruščena l. 1852.

Domače stvari.

Presvitli cesar je podelil občinama Bergin in Sedlo v kobariskem Kotu 800 gl. za napravo ceste od Robiča v Logje. Zares lep dar velikodušnega vladarja. Kotarji naj skrbijo, da si ta denar sami z delom prislužijo, ker njim je namenjen.

Milostljivi knez nadškof sklical je bil preteklo sredo, 24. t. m., svoje duhovne svetovalce prvič po svojem prihodu v uradno posvetovanje, v konzistorij. — Zajutra ob 7. uri tistega dne maševal je v domači kapeli tukajšnjih usmiljenih bratov, ki so praznovali god svojega pokrovitelja, nadangelja Rafaela. Potem se je peljal v samostan č. oo. kapucinov, ka-

terim je gvardijan č. o. Rafael. — Včeraj je bil knez nadškof z doma, zunaj škofije in celo zunaj našega cesarstva. Šel je bil obiskat svojega bližnjega sosedo, nadškofa videmskega, Andreja Casasola, s katerim sta naslednika oglejskih patrijarhov. Sešla sta se na grašini videmskega nadškofa v Rosacu (Rosazzo) blizu avstrijske meje. Nadškof Casasola bil je imenovan od našega cesarja, ker takrat je bil Videm še pod Avstrijo, ko je škof postal. Z ranjkim nadškofom goriškim bila sta dobra prijatelja.

Vzvišeni grof Coronini odšel je pretekli ponedeljek na Dunaj, kjer so začele 23. t. m. delegacije. Kandidovan je bil za podpredsednika, a dobil je le 24 glasov, 28 pa grof Hohenwart. Za njegove nenavzočnosti namestoval ga bo pri sejah deželnega odbora in v odboru sploh dr. J. Tonkli.

V slovenskem oddelku deželne kmetijske šole v Gorici bo skušnja učencev za tekoče šolsko polletje prihodnji tork, 30. oktobra, od 9. do 12. ure predpoludne. Može, ki se zanimajo za napredek v kmetijstvu, so uljudno vabljeni, da pridejo poslušati, kako se uči mladi naraščaj, ki sprejme nekdanj posestava iz rok svojih očetov. Kdor ni zadržan, naj ne opusti lepe prilike, ki mu je dana pri javni skušnji, da se prepriča o sedanjem stanju kmetijskega učenja. Tudi kmet mora se učiti, ako noče, da ga drugi prehitijo in da zaostane za svojimi sosedi. Stari delavnosti treba je pridružiti novo znanje, da bo zemlja rajša in več rodila. Imamo nove potrebe, katerih naši dedje niso poznali, moramo rabiti tudi nove pripomočke, da jim zadostimo.

Porotna sodnija snide se v Gorici zopet 5. decembra. Goriški župan je naznanil, da v mestni pisarnici je pripravljen prvotni imenik porotnikov za prihodnje leto 1884, to je tistih mož, izmed katerih se izžrebajo bodoči porotniki. Vsakdo ima pravico pregledati imenik in zahtevati, da ga sprejmejo vanj, ako ni notre in misli, da ima pravico biti med drugimi, ali pa tirjati, da naj ga izbrisejo iz imenik, ako meni, da nima pravice do častnega mesta v njem.

Stolni dekan, monsignor Fr. Mercina, posvtil je svojo novo (drugo) mašo „Missa jubilaris“ milostljivemu knezo-nadškofu dr. Zornu. Pri zadnji veselici v zavodu šolskih sester pel se je te maše „Benedictus“ v slovenskem prevodu, kateri je bil v zadnji „Soči“ po pomoti zamenjen z neko drugo skladbo. „Missa jubilaris“ postavljena je trigrasno, priprosto in primerno pevskim cerkvenim zborom na deželi. Po njej veje po nekoliko cerkveni duh Cecilijanski. Da se varuje v tem obziru strogosti, dela jo prijetno in ljubeznjivo — dopadljivo tudi ne-Cecilijancem. Prihodnjo nedeljo pela se bode pri velikej maši v stolnej cerkvi.

„Cecilijanskemu društvu“ pristopil je kot ustanovnik pred. g. Jožef Kragelj, dekan v Tolminu; kot navadni ud pristopil je č. g. Fr. Kodrič, duhovni pomočnik v Devinu, in nekateri drugi, ki nam niso bili naznanjeni. Društvena pravila so že dotiskana. Rodoljube opozarjemo, naj se krepko poprimejo važnega društva. Odbor je še vedno te misli, da skliče meseca novembra občni zbor in da oskrbi pri tisti priliki pevsko produkcijo. Priprave k temu se že delajo.

Rodoljube v mestu in po deželi prosimo, naj se blagovoljno spomnijo prvega slovenskega otroškega vrta, ki se zdaj snuje v Gorici. Prvi začetek je težek in potrebe mnogovrstne, zato ni se čuditi, da se odbor sklicuje na radodarnost človekoljubnih rojakov v namen, da bi dobil potrebne pomoči. Upamo, da vsakdo priskoči radovoljno na pomoč velevažnemu podjetju.

Za opravo sob potrebuje se nekoliko podob verkega in svetnega značaja; kdor jih ima čez potrebo, naj podari kaj otroškemu vrtu. Potrebna je tudi velika ura za na steno, ki kaže in bije; če koga stenska ura moti, naj jo podari vrtu, ki mu bo za njo hvaležen. Za stole, mizo, tablo in omaro rabile bi se smrekove deske; če jih ima kdo v zalogi več, nego jih potrebuje, naj se spomni, da otroški vrt jih nima, da jih pa z veseljem sprejme, ako mu jih kdo da. Še boljše bilo bi vrtu ustrezno, ako bi kdo podaril uže gotovo opravo: staro omaro s poprečnimi policami za otroške igrače in učne pripomočke, malo mizo za učiteljico, par stolic za vrtuarico in odraslene, ki bi vrt obiskovali, in morda celo učne pripomočke: podože iz živalstva, rastlinstva, pohoštva, rokodelstva, kmetijstva, vrtnarstva itd. Kdor ne more zavodu drugače pomagati, naj mu nakloni dar v denaru, ki se vselej sprejme z največjo radostjo. Rojaki, pokazite da poznate, kaj vam je v korist!

Tolminski misijon, ki je bil že dvakrat odložen, začne se 1. novembra, na praznik vseh svetnikov, ob 6. uri zajutra pod vodstvom č. oo. jezuitov Doljaka in Tomazetiča, ki sta sedaj v enakem opravilu v župniji sv. Lenarta na Beneškem.

Za koritniške pogorelce so darovali: monsignor Jožef Marušič, častni kanonik v Gorici, 7 gl. — vikarija Bate 3 gl. — župnija Solkan 6 gl. — Štefan Kerkoč, vikar v Lokavci, 5 gl. — iznaša 21 gl. — Prenesek 15 gl. Vkup 36 gl.

Za Kociančičev spomenik so darovali: Ivan Kumar, kaplan pri Sv. Luciji, 1 gl. — Anton Sfilgoj, vikar v Kostanjevici, 5 gl. — iznaša 6 gl. — Prenesek 238 gl. 50 kr. Vkup 244 gl. 50 kr.

Kvartiraši pešpolka vojvoda Ludovik bavarski št. 62 došli so preteklo sredo opoludne v Gorico, da pripravijo stanovanje svojim tovarišem, ki so uže na poti in ki pridejo danes v Gorico.

Delalsko podporno društvo v Trstu napravi na praznik vseh svetnikov, 1. novembra t. l., veliko besedo v zgornji dvorani gostilne „Monte verde“. — Program: „Mlinar in njegova hči“, šaloigra v 4 dejanjih. 1. Umlauf, „Podoknica“, za citre, gosp. P. 2. Robaudi, „La stella confidente“, romanga za gosli in glasovir, gosp. B. in A. 3. Prevec, „Sopek slovenskih pesnij“, za citre, g. P. Po dovršenem programu bede domača zabava, to je godba, petje, deklamacije itd. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Denarnica za se odpre uže eno uro poprej. Vstop je dovoljen le družabnikom, družabnicam in njih rodbinam, pa povabljenim. Vstopnice 25 soldov, sedeži prve vrste 25 soldov, druge vrste 10 soldov. Odbor.

Duhovske premembe. V poreški škofiji. Naslednji č. gg. so tako-le premeščeni in vmeščeni: Ivan Pavišič, koop. v Marzani, gre v sv. Nedeljo pri Labinu za administratorja. Ivan Velnić, koop. v Pornjanu, za koop. v Marzauo. Dinko Pindulič, koop. v s. Lovreču, pride za koop. v Pornjano. Andr. Benigar, administr. v sv. Nedelji, za koop. v Kanfanar. Ant. Legovič, koop. „extra muros“ v Poreču, postane koralni vikar v istem mestu. Ivan Cotelj, novomašnik, imenovan je za stolnega vikarja in koop. „extra muros“ v Poreču.

V tržaški škofiji. Čast. g. Ant. Karabaič, kaplan in učitelj v Revoltelli pri Terstu, je imenovan ilirski kanonik pri sv. Jeronimu v Rimu. — Prestavljeni so č. gg. duhovni pomočniki v Terstu: J. Pitacco k S. Mariji Dev. Večji; dr. P. Tomazin k S. Mariji Pomočnici; Jak. Kocijan k S. Antonu Pad.; Jan. Buttignoni k S. Justu za subsidijarja in ob enem za kancelista v škofijstvu. Ravno tako č. gg.: Jož. Bottegario k nunski cerkvi v Terstu za kaplana in kateheta; Edv. Dagrja za duh. pom. v Izolo; Fr. Mojesan za duh. pom. k sv. Jakupu v Terstu; Jan. Kraljič v Moščenice na Pazenskem za duh. pom. — V bugoslovje (v središč. sem. v Gorici) so sprejeti gg.: Mat. Brence, Jož. Gojtan, Pavel Lenasi, Just Tamaro.

Žalostne reči se godijo na Koroškem, piše „Mir.“ „Kako je mladina spridena, o tem govori dopis „iz Hodiš“. Dva pobalina sta v Škofičah ubila in oropala fantička Schüttelkopfa. Mlada hudobneža sta rojena eden v Celovci leta 1870, drugi v Št. Ilju leta 1872. Pred sodnikom sta povedala, da sta bila prej v gostilnici in zapila 20 kr., potem sta se z menila, da hočeta Sch. ubiti in oropati; prisegla sta si med seboj, da ne bosta izdala drug drugega. Po storjenem hudodelstvu sta razdelila uplenjene reči med seboj. Pred sodnijo obnašala sta se tako, kakor bi to ne bilo nič posebnega, človeka umoriti. Rekla sta celo, da jima nič ni žal, da sta to storila. Potem sta bila obsojena vsak na šest mesecev ječe s postom, in po prestani ječi prideta v kaznilnico. K temu pripomorejo slabi izgledi odraslenih. — Blizo Zrelca sta dva možka napadla posestnika Rahovnika in mu vzela 145 gl. denarja. Nad Beljakom je drug hudobnež napadel nekega drvarja in mu vzel uro. V St. Vidu na somniju je tat Schweiger predrzo kradel, pa prišel pravici v roke. Pri Welzeneggu so našli v gozdu zaklano svinjo, v vojaške spodnje hlače zavito. Železniškemu čuvaju na Velikovškem predmestju v Celovcu pa je bila koza ukradena! — K vsem tem hudobijam pridejo še pogosti požari, in o mnogih teh se misli, da so bili podneteni po hudobnih rokah. Na Št. Iljevo je gorelo pri Ogrizu na Rutah; osem dni pozneje pri Ožbaltu v Zdoljah; v sredo 10. t. m. pa pri Stoparju v Doljni veseci. Pri Ožbaltu so menda otroci zažgali, kakor se govori. — V Beljaku si je neka natakariča žile prerezala, pa so jo rešili. — V Spitalu se je na več krajih ulomilo in pokradlo; misli se, da je več tatov v zvezi. — V labudski dolini se je majhen fantiček tako opeknel, da je za opekline umrl. — Nedavno so v Celovcu prijeli dva fantalina iz „boljših hiš“, ko sta po noči napise in predokna z hiš snemala in odnašala ter take norčije vganjala že dalj časa. — Dve nesreči ste se zgodili pri rudokopih v Pliberskem okraju. 19 letnega delavca Krasnika je „pes“ podril in mu nogo zlomil. V Možici je pa 40 letni Tratnik z dinamitom skale streljal; vnelo se je ob nepričakanem času, Tratnika je do smrti pobilo, in drug delavec je pa ranjen.“

„A. v. Schweiger-Lerchenfeld. Das eiserne Jahrhundert“ zove se knjiga, katero smo že priporočali, katera opisuje človeške iznajdbe tekočega stoletja, posebno v železu. Založil jo je Hartleben na Dunaji; ima 200 ilustracij, 20 zemljevidov in stane po 30 kr. snopič. Vseh snopičev bo 25; do zdaj jih je izšlo 17.

Tržno poročilo

V Gorici, od 16. do 23. oktobra 1883.

Kava: Moka kvintal 174 do 178 gl. — St. Jago 145 do 156 gl. — Cejlon, plante 155 do 164 gl. — Cejlon perla (biser) 170 do 174 gl. — Porto Rico, srednje in fino 144 do 156 gl. — Malabar 117 do 125 gl. — St. Domingo 112 do 116 gl. — Java 116 do 124 gl. — Rio fino 106 do 109 gl. — Rio, srednje in pol fino 100 do 104 gl. — Santos, navadno in fino 106 do 112 gl. — Sladkor, očiščen domači 48 do 49 gl. — Melis 43 do 43 gl. 50 kr. — Pesto 41 do 42 gl. — kr.

Olje na kvintal: iz oljk najfinije 89 do 100 gl. — fino 78 do 84 gl. — pol fino 60 do 66 gl. — s Karfa (Corfu otok) 52 do 56 gl. — iz Dubrovnika (Ragusa) 46—49 gl. — iz Istrije 46 gl. iz pavole angleško 41 do 44 gl. — Petrolj v sodih 24 gl. 50 kr. do — gl. — v zabojih 24 gl. 50 kr. do — gl. — kr.

Masti, na kvintal. Kuhano maslo 92 do 96 gl. — Mast (salo) domača — ogerska 72 do 74 gl. — Špeh domač in ogrski 64 do 74 gl. — ameriški — Sir placentinski star 140 do 150 gl. — prestar 170 gl. — ovčji (pekorin) 130 do 135 gl. — domači bolški star 95 do 100 gl. — nov. 62 do 64 gl. — Grozje 78 do 82 gl.

Žita, na hektoliter. Pšenica 8 gl. 30 kr. do 8 gl. 50 kr. — Turšica 5 gl. 50 kr. do 6 gl. — kr. — Rž 5 gl. — kr. do 5 gl. 50 kr. — Ječmen cel gl. — kr. do gl. — kr. — pehan 8 gl. do 8 gl. 50 kr. — Oves 3 gl. 20 kr. do 3 gl. 60 kr. — Fažol 9 gl. do 11 gl. — Ajda gl. — kr. do gl. — kr. — Rajž, na kvintal: fini 24 do 26 gl. — novarski naravni 22 do 23 gl. — mutisk 19 do 21 gl. — indijski 15 gl. — kr. do 16 gl. —

Vina in špiriti, na hektoliter. Žganje domače 42 do 48; špirit prečiščen 39 gl. — kr. do 39 gl. 50 kr. — Vino črno 17 do 22 gl. 50 kr. — belo 14 do 16 gl.

Moka na kvintal. Št. I. 18 gl. 90 kr. — Št. II. 16 gl. 80 kr. — Št. III. 15 gl. 60 kr. — Št. IV. 14 gl. 30 kr. — Št. V. 12 gl. 70 kr. — Št. VI. 9 gl. 10 kr. — Otrobi drobni z žakljem 5 gl. 60 kr. — debeli z žakljem 6 gl. — kr. — Krompir 2 gl. 50 kr. do 3 gl. 50 kr. kvintal.

V Trstu, 21 oktobra 1883.

Kava, na kvintal. Moka 116 do 123 gl. — Cejlon, plante 90 do 135 gl. — perla 120 do 132 gl. — Portorico 94 do 116 gl. — Malabar — do — gl. — St. Domingo 52 do 67 gl. — Rio 47 do 66 gl. — Santos 45 do 67 gl. — Sladkor 28 gl. 50 kr. do 34 gl. —

Olje, na kvintal. Laško pol fino in fino v sodih 72 do 87 gl. — jutrovsko in albansko v sodih 40 do 42 gl. — s Karfa (Corfu) v sodih 40 do 45 gl. — dalmatinsko v sodih 43 gl. — v posodah 44 do — gl. — Olje iz pavole, angleško 39 do 41 gl. — Petrolje v sodih 10 gl. 50 kr. do 10 gl. 75 kr. — v zabojih 11 gl. do 11 gl. 25 kr. —

Mast, na kvintal. Mast (salo) angleška 58 do 59 gl. — ogerska 66 do 76 gl. — špeh 62 gl.

Žita, na kvintal. Pšenica 10 gl. 40 kr. do 11 gl. — Turšica 7 gl. 25 kr. do 8 gl. 50 kr. — Rž 7 gl. 50 kr. — Ječmen — Oves 6 gl. 50 kr. do 8 gl. — Fižol 11 gl. — kr. do 15 gl. — Grah 10 do 15 gl. — Rajž laški 14 gl. — kr. do 23 gl. 50 kr. — indijski 13 gl. do 16 gl. 50 kr. —

K o ž e. Podplati kvintal 140 do 175 gl. — Telečje kože kvintal 357 do 616 gl. — 100 jaričjih kož 70 do 130 gl. — Volna kvintal 100 do 130 gl.

V Ljubljani, 20 oktobra.

Pšenica hektoliter 7 gl. 80 kr.; rež 5 gl. 20 kr.; ječmen 4 gl. 23 kr.; oves 2 gl. 76 kr.; ajda 4 gl. 87 kr.; proso 5 gl. 20 kr.; koroza 5 gl. 40 kr.; leča 8.50 gl.; grah 8.50 gl. fižol 10 gl. — Krompir kv. 2 gl. 50 kr. — Maslo kilo 96 kr.; mast 88 kr.; špeh frišen 70 kr.; špeh povojen 78 kr.; surovo maslo 85 kr.; goveje meso 60 kr.; telečje m. 64 kr.; svinjsko m. 62 kr.; koštrunovo m. 32 kr. — Seno kvintal 1 gl. 96 kr.; slama 1 gl. 78 kr. — Drva trda, 4 štirjaški metri 6 gl. 60 kr.; drva mehka, 4 gl. 40 kr.

Poslano.

Podpisani se priporočajo slavnemu občinstvu in čestitej duhovščini v izdelovanje raznih navadnih in umetnih kamnarskih del, kakor nagrobnih spominkov in naj si bo za vsako dvorano lepih miz, mizic in drugih plošč, garnitur za umivalnike, cvetličnih posodic na vrtilih, altarjev, obhajilnikov vsake vrste i. t. d., vse iz najboljšega kraškega marmorja po zelo nizki ceni.

VOLČJIGRAD PRI KOMNU.
FRANC REBULA,
kamnosek.

Izdajatelj in odgovorni urednik: M. KORŠIČ. — Tiska: „Hilarijanske tiskarna“ v Gorici.

Vaše blagorodje! Štejem si v sveto dolžnost, da se Vam zahvalim za mo'e ozdravljenje. Mnogo zdravnikov je bilo nad menoj že obupalo; tedaj sem se na zadnje zatekel k Vašemu dr. Rozovemu življenskem balzamu in že po drugi steklenici sem se čutil popolnoma zdravega. Trpel sem namreč za želodčnim krčem in slabostjo, posebno glava me je bolela in omotica se mi je delala, in sicer tako hudo, da ni bilo ure v dnevu, da bi ne trpel na teh boleznih. Ko sem pa začel jemati Vaš dr. Rozov življenski balzam, se je bolečina koj zmanjšala in zdaj sem popolnoma zdrav in upar, da se bolečina ne povrne, ker že 28 dni sem je prost. Dr. Rozov življenski balzam moram v resnici vsakemu najtopleje priporočati in ga tudi res priporočam vsem mojim znancem, ki t pijo za enako boleznijo. Zahvaljujem se Vam prav srčno. Z največjim spoštovanjem
Znojem (Znam).

1

Miha Spritger, zasebnik.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali tebuhi bolni.

Ohranjenje zdravja

neslanja se večji del na čiščenje in snajenje sokrovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljanja. Najboljše sredstvo za to je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov ustreza popolnem vsem tem zahtevam: oživlja prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, da dobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje, odpravlja težko prebavljanje, gnjus do jedi, kislo zdrigovanje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinenost, zlato žilo, preohtenje želodca z jedili itd., je gotovo in skušano domače sredstvo, ki se je v kratkem zarad svoje izvrstne moči obče razširilo.

I velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na stotine pisem v priznanju je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju.

SVARJENJE!

Da se izogne vsakdo neljubim pomotam, prosim vse p. n. gg. naročnike, naj zahtevajo povsod izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi, kajti zapazil sem, da so naročniki na več krajih dobili zmos brez vse moči, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205—3. — V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar. V OGLEJI: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Seravallo; Ed. de Leitenburg, lekarničar. — V ZAGREBU: C. Arazim, lekarničar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri torih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri zmaščenji, pri morski [mrtvi] kosti. — Zaprte bule in oteklina se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem ves gnoj na-se, in rano ozdravi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Preiskovan in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znan odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. I sklenica 1 gl. a. v.

Gotov pomoček.

Vsadko dobi plačilo hitro nazaj, ako bi ostal moj

gotovi

ROBORANTIUM (pomoček, da brada raste.)

brez uspeha. Ima tudi gotov uspeh proti pleši, izpadanju las, luski nasti glavji in osivljenju las. Uspeh je gotov po nekaterem drgnjenji. Deluje hitro. Izvirne steklenice razpošilja po 1 gl. 50 kr., steklenico za poskušnjo po 1 gl. I. Grollich v Brnu. Zaloge: v Gorici: Cristofoletti, lekar; v Trstu: Pavel Rocca, lekar v mestni palači; v Ljubljani: Ed. Malve; v Zadru: N. Androvich.

Roborantium rabi se pogosto z uspehom tudi proti slabosti spomina in bolesti v glavji, kar se lahko dokaže s pričevanji in zahvalami.

NB. V imenovanih zalogah dobi se tudi ustna karpaska voda Grollichova, gotova pomoč zoper vsakoršno bolezen zob, neobhodno potrebna, da se ohrani njih lepota, izvrstno sredstvo, da se ohranijo in čistijo zobje, usta in lesna, sestavljena iz zdravilnih korenin moravskih Karpat; prave steklenice po 60 kr.

Na prodaj

je

grajšinsko posestvo

na Hrvaškem,

ne daleč od Zagreba, 200 oralov veliko, obstoječe iz njiv, travnikov, vinogradov in gozda. Lega je prav pripravna ob glavni cesti, da se pridelki lahko spečajo. Turšica posebno dobro rodi in se lahko celo doma dobro proda. Vino ima dobro ceno, živinoreja se dobro izplačuje. Prodá se enemu kupcu ali pa tudi več družinam, če se skupno zavežejo, da bodo plačevale. Cena je postavljena na 60.000 gl., kdor bi ponudil dobre pogoje, njemu bi se kaj odpustilo. Kupci naj se oglase pri opravištvu „Soče.“

Anton Bortolotti,

kamnosek v Gorici,

ulica Tre Rè, h. št. 12 (Lovisoni), priporočajo se slavnemu občinstvu v napravo lepih nagrobnih spominkov in vsakovrstnih kamnitih izdelkov po jako nizki ceni.

Splošne tožbe.

Pogosto slišimo ljudi tožiti: „ni mi dobro, mi ne vlede jesti, kaj mi je storiti?“ Vzemite nekaj švicarskih kroglic lekarja R. Brandra, in kmalu ponoha vsa težava v prebavljanji. Dobivajo se v skatlah po 70 kr. v lekarnah.

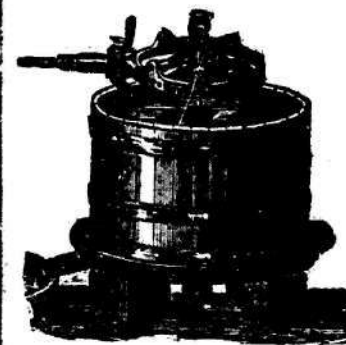
Ljudi in blago spravljaja

A M E R I K O

najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

I. Kolowratring, Pestalozzigasse 1.

Vinske tlačivnice (preše)

najnovije sestave, potrebujejo malo prostora, tiskajo dvakrat hitreje kot prejšnje tiskavnice, se lahko gonijo, močne in trdne, v vseh velikostih za posameznike in za največe posestnike kot posebne vrednosti. Poroštvo, spričevala o 1000 že narejenih tiskavnicah. Načrti in ceniki po želji brezplačno in poštne

prosti. Grozdel mlini najnovije iznajdbe. Zgodnja naročila os nam všeč.

PH. MAYFARTH & Co. na Dunaji, II.

Praterstrasse 68. Tovariva v Frankfurtu a. M.